

Пүрнäча, сëршыва юрат, тäван халäх мëнне чёрë, çавна юрат!

Tycaňák

НУРЛАТ РАЙОНЁН ОБЩЕСТВА ПОЛИТИКА ХАÇАЧЁ
ОБЩЕСТВЕННО-ПОЛИТИЧЕСКАЯ ГАЗЕТА НУРЛАТСКОГО РАЙОНА

*Хаçам 1931 çулхи шюлөн
9-мëшёнче тухма пүçланă.*

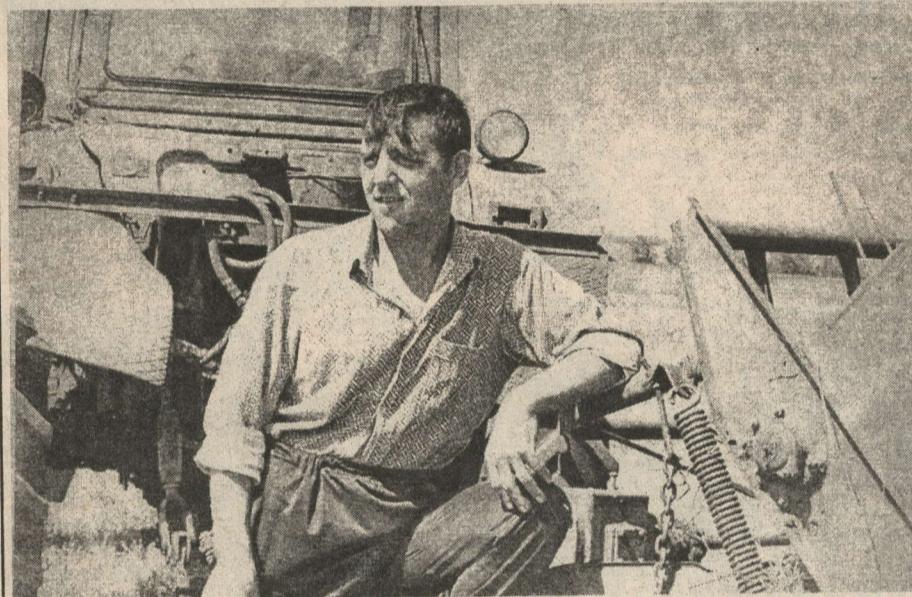
**106 N
(4675)**

*1998 çулхи сентябрь (авын)
үйәхен 18-меше, эрнекун*

Палäртнä хакна.

Баланс комиссийён ларәвә

Сентябрён 16-
мешенче Нурлатри аш-
какай комбинатенче
“Татмясопром” хол-
динг компанийн “Нур-
лат” агрофирмин ба-
ланс комиссийн ларәвә
ильтнә. Ана холдинг ком-
панийн президенчө
А.Г. Булатов ертсе пынä.
комиссире пынä үйеч
калаңвän хäш-пёр са-
манчесем үинчен ха-
шатан үитес ыывäх ном-
мересенчен пёринче
пёттерпёр. Ларәва аг-
рофирмäн, унäн состав-
енчи хусалахсен, аш-ка-
кай комбиначэн ертүси-
семсёр пүсне админис-
траци пүслäхэн
пёремёш үзүесем -
Ю.В. Терентьев тата ял
хусалахе апат-үимес
управленийн началь-
ник Ф.М. Давлетшин
хутшынна.

*Фанис Салимович Нуруллин хрес-
ченсен хұсаләхесен “Игенче” ассо-
циацияйнче механизатор пулса вай
хурать. Қулла вайл ынтымақ апачे
хатәрлес еңе хутшәнаты, көркүнне
комбайнсем паттёнчен қагатсем*

натне сахар кашмане турттарын, хөлле фермәри вильяксене анатна тивестерет. Хүсалхра унан ёсепе кәмәллә, уп синчен ырып сামахсем сес калассé.

Н.Азизов сәнүкерчөкө.

Хастар механизатор

Керхи ёссене важатла пурнасламалла

Халь хирти көрхи ёссым хөрсэ пынă вাহьт. Пёрчлэлдээ культурасене пухса илнэ лалтаксенче ёртме сухи таавацс. Пирэн патра, нефте-базын хушма хусалхынче, 1950 гектар ынчэ көрхи суха тумалла, вэсценчен 1100 гектарне сухаланă ёнтээ. Ёссе икэ сменяпа йёркеленэ. Федор Абзалимовпа Дмитрий Совков К-700 тракторсемпэ талайкра 20 ытла гектар ёр сухалацс. УТТри Сергей Алексашкинпа Петр

Сахар кашманне
каçал французсен тех-
нологийи пеше акса
ýстертэмпир, тухаç лайык
пуласса шанатпäр. Хале
тутлă тымара 156 гек-
тарлă лаптак ңинчен
каларассé. В.Казаков

чёкентэр үсүнине үлакан
БМ-6 комбайнпа тата
В.В.Аввакумов РКС-6
комбайнпа ёце туслан
тыттынан.

Пайн-ыран чекенте
каларакан иккемеш
комплекс ёце хутшане.
Чекентре каларсан
түрөх завода ёсатма та-
рашшапар.

Çак ёссеңе ком-
плекслә пурнашлама
мәнпур вая хурса
тäрäшмалла.

А.ЛОБАШОВ,
тён агроном.

Официаллă хроника

Ертүңгө улшәннә

Сентябрён 16-мёшнче сахär завочён хушма хүсалхэнче пëрлехи пуху пулна, унта йëркелү ыйтавсene пäхса тухнä. Пуху С.И. Белогубовын заявленине тëпе хурса, ёна хүсалах председателён тивëсчесенчен хäтарнä. Хушма хүсалах председателë пулма Николай Евгеньевич Евлампьев суйланä. Пухäва район администрацийн пуслãхэн пëрремш çуме Ю.В. Терентьев тата Нурлатри сахär завочён директор А.К. Савинов хутшнä.

Въхът палисем

Финанс йывәрләх юлашки вәхәтра пирән пурнашын чи тәрлә кәтесене пырса тиврә. Чи малтан сывләх сыхлавән органене. Медикаментсем хаклайла-нашы, чирлә ысын ста-пионара хәйен ампулисемпе тата шпирцесемпе килни никама та тәләнтер-местәнтә. Мәншән тесен пирән больнициәсем тәпрен ил-сен бюджета пәхәнса тăрашы, вайл укça уйәрса парасси вара кунсерен чакат, чирлисene апатлантарма та укça җитмest, җавапна та районти тәп больнициара тата участоксендө больнициәсендө ёслекен-сем хәйен пахисене ютәнүүләрдөн күчтүрүш

Сведенисем кăтартнă тăрăх, сурхи культурăсен вăрлăхсене кирлĕ чухлин 47 процентне хывнă. Сĕлĕ вăрлăхĕ çителлĕкль, анчах та виçë хуçалăхра вăл пачах çук, "Агрохимсервисан" хушма хуçалăхнче - кирлĕ чухлин çурри кăна. Вëсен халь сĕлĕ вăрлăхĕ нумай хатëрленĕ хуçалăхсемпе хăвăртрах çыхнмалла. Каласу чи малтан "Заветы Ильича", "Игенче",

“Сёнче”, “Тёрнең” тата “Тан” хүсалхам синчен пырать. Тулай вәрләхең синчен каласан вайл “Игенче” тата “Дуслық” ассоциацисенче сөс үтепелеклә, “Заветы Ильича” хүсалхам та паләртнә чухлә хатәрлеме нумаях юлман. Ку тәләшше Синдряков ячёпе хисепленекен, “Татарстан”, “Алга” ассоциацисенче, нефтебаза па сахәр за-вочён хушма хүсалхам синчен

Кашнии хирěн хা�йен паттаре

Kаçал Вагиз Гайфуллин хäйэн ялсес-
не тэлэнтермеллипех тэлэнтерчэ: çëртме су-
халанä çëрте ДТ-75 тракторпа 2-3-шер норма пурнасланä. Ял
сынисем хальхи вাহытра Нурлат хулин-
че пурнакан Вагиз таван хусалыха пулышма
килни çинчен пёлнё ёнтэ, анчах та çакан пек
кäтартусем тавасса шут-
ламан. Вäl иртен тытäнса сём тэгтэмччен трактор çинчен анман, нормäпа кунне 6, 10 гектар çëртме сухаламалии вырание вäl 16-шар гектар алнä. Çапла май-
па вäl 400 гектара яхнä çëр сухаланä.

Хрессенсен хұса-
ләхесен “Тан” ассоци-
ацийнче қақын пек
еңчесем чылай. Қапла
Насых Ахметвалеев,
Ильгизар Хатыпов, Фа-
рит Ағлиуллин - тырә
қапнә қөрте, Ильяс Са-
фиуллин, Рустем Са-
фаргалеев, Инис Гали-
мов, Ильхам Ағлиуллин
құлнә қөрте пысәк хас-
тарләхпа вай хунә.
Чанақ та ёнтә, “Кей-
сsem” валли те ёс
түпәннә, вәсем 140 гек-
тар қинчен тырра қанса
илнә. Анчах мән кала-
сан та, ялта пурәнкан-
сем хирте чан-чан
хұсасем шутланасцә.
Лайәх тухәс илсен вәсем

саваңаңч, вайл сахал пулсан вара вәсемшән те начар. Кәсал, районти ылтты үәр өңченәссенни пекех, вәсен те кәмәләсем җәкленүллех мар. Иртнә үул пәр гектартан вайтамран 52 центнер тырә пүстарса илнәскерсем, кәсал та пысак тухаң кәтнә. Анчах та кашни үул пәр пек пулмасть. Хәш-пәр культурасем начарах мар тухаң панә. Ҫапла пәрçана кашни гектартан 28-шар центнер пүстарнә. Ҫәр өңченәсsem ҹитес үулхи тухаң никәсне хывма пүсәннә. Ҳисәлдүр, кәрүн, күшлеев 17 үул механизатор пулса вайхурать, өңченәссе та суха, күльтивация, ала өңсөнен лайах пәллет. Хальхи вайхайра вайл үәртме сухалати; кооператив ертүй Васыл Сунгатуллин Ильиз Гайфулдин самәрәк механизаторла пәрле.

халех паллă, комбайн
рулĕ умĕнче хайне еп-

лерах չирք տիտկալու
Ինչեք մար ԿՀ-2, 6

жаткäпа Назир Зайнуллин кукуруза ىулать

Вәхәт паллисем

Үкәс өздөнбәрлекке апап-сүмәң тата услугаңсем

сен микрорайонёнче “Ветеран” ятла магазин уңа.

- Пенсие "чёрё" укçапа ил-
сен лайярхах пулмалла ёнтë,
- тесе Ленин урамёнче
пурнакан икё пенсионер. -
Юрать-ха, çапла парасе, кап-
ла майпа выçä вилмёпёр...

“Пенсионер” магазинта халәтте чөрөт чакмасъ-ха, кунта чугун сүл поселокөнчө тө килемшэ. Хулары пенсионерсем вара сүлек патөнчен пушаң карынккапа каймацшэ. Хүсалдхра кирлө пулакан таварсемпе апат-симең нефть-пе газ каларакан “Нурлат-нефть” управленийён ОРСён магазинненчө түянина пулать - кунта бытисенчен оперативләрх пулнä. Аш тата аш продуктесем аш-какай комбиначён фирма магазине сутать - кунта кирлө условисем пурте пур. Ҫакан пек меслеттепе ялсенчи магазиненче тө усаң курма тэрәшшаш.

- Хальхи вăхăт тĕлне хула-
ри 3000 пенсионер тавар ту-
янималли карточка илнë ёнтë,
çак цифра вара кунсерен ўстет,
- тет халăхън социаллă

пурнаңын хүттөлекен управле-
нийён тәп бухгалтер
В.Н.Птичкина.

Пенси укىи паасси тақылать, қавапта ана хাসан парса татассине никам та пәлмest. Пенсионерсene коммуналлау услуга симшән, үорт-йөршән пенси шутәнчен түлеме ирек панä. “Надежда” патшалых предприятийнче пенси шутәнчен мәнте пулин үелеттерме тата юсаттарма пултараççы. Карл Маркс ураменче вырнаңы

ательере ёслекенсем каланъ тарх, нумаях мар пулин те, вёсен услугисемпесе уса куракансем пур: хёллехи пальто ёслеме, кёске кёрёк юсама илсе килин. "Надеждён" клиенчесем пулас тесен, паспорт тата пенси кёнеки кирл. Районти ыыхану управление илес пулсан, операторсен те ёттесем чылай хушайн. Пенсионерсем парым а кёме юрат-

маççë, çavänpa та, операторын чүречи патёнче кашни кун 30-40 сын черетре тэраты. Тавар түянаканын карточкыне сакын тек паллă тавасш; да-

та, сумма - қаплах мәнпур даннайсene ятарлa реестр қине қырса пыраңш. Нурлат-ри электросеть пенсионер-сене тиббеттерессине тәваттүр контролера шанса панă - шутламалла, реестр қине қырмалла, абонент көнеки қине паллă тумалла... Пенсионер-сене пенси шүчепе паракан услугасен шүчे ўсет, вëссең ұумиғе қаплах мунча та хушаңнă. Қапла майпа тута, таса та пуллапар.

Çакăн пек, пенси шучĕпе
усă курма чи малтан Улья-
новск облаçенче тытăннă
теççë. Тутарстанта пенси-
онерсемпе çакăн пек рас-
чет тăвассипе Хусанти
хăш-пёр районсенче,
Çыранçı Чаллăра тата За-
инскра усă кураççë. Тутар-
стан Республикинчи соци-
аллă тивĕçтерү Министер-

СТВИНЧЕ НУРЛАТ РАЙОНЕН

Симес масса траншайсем патне турттаракан КамАЗ водителө Ильяс Нуруллин, չаплах пиччешпеп шаллө Ильдарпа Ильхам Шайдулловсем те хәйсене нумай көттерсе тәмәсшө. Кукуруза пүсөсем лайах ёлкөрсө չитнө, չавәнпа та 30-40 гектара вәрләхләх хывасшән. Чанах та ёс вাহатенче тेरли пулать, չав шутра калтәкsem te. Анчах та ёр ёченесем уяр кунсемпеп тухәслә усә курса юласшән, выльях апачө չителөклө хатерлес, չитетс չулхи тухәс валли չирәп никес хывас тесе тарашашшө.

- Иккे кооперативра та хайсем төллөн ёслес, чан-чайн хуца пулас камал ўсет, - тет хрестенсен хүсалахъсен “Тан” ассоциаци председател А.М.Шарафутдинов. - Хирти көрхи ёссене кирлө пек пурнацлаппэр тесе шутлатппэр. Сахар кашмане каларакан техника сөс ан ысмөрлөтчөрч. Вайл киев ёнтэ. Анчах та хальхи вахатра ённице көтсе тайма үүк, пуррипе уса курмалла. Кёркунне пётэм ёс комплекслэ пурнацлама хистет. “Тан” хүсалахъёсченесем вара չакна шуга илсе таршашсэ.

С.ХАЙРУЛЛИНА.

опытне лайăх как панă: экономикăн йывăр ларутăрвёнчен хăсан тухасси пăхса та курăнмасть, ынсene вара выçлăхран хăтар малла. Август уйăхĕнче Пенси фондине түлекенсенчен пуре те мĕнпур суммăн 24 процентчă чухлĕ ыс ĺен. Çав вăхăтра вара пенси шучĕпе тавар тுянни вун-вун пин шутланать. Нурлат районĕнчи Пенси фончĕн тĕп уполномоченнăй В.Г.Хоменко каланă тăрăх, ялсенче пенси шучĕпе 96850 тенкĕлĕх тырă панă, "Пенсионер" магазин 50 пин тенкĕлĕх тавар сутнă, ёшă сельне парăмĕсене 21 пин, хула сельне 1,5 пин тĕнкĕлĕх парса татнă, машинăсем тăвакан завод пенси шучĕпе 27 пин тенкĕлĕх услуга панă тата ытти те. Ёç мĕнле пынине контролле-се тăраçсë, ыйтусем пулсан вара вăхăтлă татса пама тăрăшаçсë. Финанс свод-кине кунсерен пëтĕмле-тессë.

Т.АЛЕКСЕЕВА.

P.S. Нөр кашак тикёт вырәнне... Пенсионерсем тавар туса кәләракансене тата вәсепе тәратакансене магазинсне таҳсантаппах выртакан тавәрәсепе аң иле пыччёр тесе килема ыйтрә...

Ырă тума вакаса

Лидия Кузьминична Горбунова Заречнай-енче пёлмены сып чук та пулё. Җаканта җуралса ўснекерён пурнай-енчи кашни үлә вёсен умёнче иртнё. Җампак чухнек Калашниковра, Тверь обласынчы вырнаңаскерте, бухгалтер курсынчы вёренни. Алла җиччёмеш җулта качча тухнё. Виц ача җуртанё, ывайлата тата икё хёр, Ольгапа Наталья. Её пирки каласан, малтан ёна вёренесен пулса йышани, кайран хайнхса сите опыту пухсан урэх ёсе күсарнё, юлашки 12 җул вайл Октябрь вёрман худалдхэн управленинен суту пайён бухгалтере пулса вай хунё. Кунта географи наукине те майёпен вёренни: унан докуменчесене Самар худинчен тытана Таджикистана җити хайден паллисене хайварнё. Мён каласан та вёрман яланах халдхэн худалдхэн кирлэ элеменч пулнё. Хайт хайш сэрте та.

Лидия Кузьминична на ялан хисепленё. Хисеплемелх пур вара. Җынсемшён тёслёх пулса таракан анне тата майшар. Җынсемпе вёрмасы, хирекенсесе лайлантарма та пёлет. Канаш ыйтсан никама та хиреклемест. Кама йывар, җавна лайххине сунать, ёна илтётен та лайланатан: "Пурнай вёсленмест вёт-ка, чайнахах та, иртсе кай-ха инкек тё"... Чуна вара, уйрёмах хедарымынне, нумаях кирлэ мар. Җавнапа та җынсем җак хедарым

җинчен ырёпа ёс асанац. Шутлатан та, кашни ыннан чуна ыркамалдах пур пулё, пёри ёна үсмасар чёре-ре тыгать, тепри вара мён пултарнё таран салатма тарапшать.

Лидия Кузьминична пурнайти ытти ёсемпепе пурле тата пахча ёсепе интересленет. Мён тёленимели пур, тейёх хайшесем - халь пурте пахчасимёш ўстреме вёртёмр: ёс үкисине ына шанса пурнайма чук, җавнапа та ылайшён сётеллисем җинчен пахчасимёш таталмасы. Анчах та Лидия Кузьминична җак ёс пите тарапша, чатымлэн пурнайшать,

ёсе вайл пёчеккинчен - варлых пёрчинчен пуслат. Чи лайах җимесене суйласа илт, варлыха ыларса хатэрлеть, тёрсеп упрат. Кам та пулан ыйтсан вара уйрёса парат. "Җынсени пама шел мар - ёре ёс пүс таймалла. Вайл вара сирён ёсепе туллипех таварш..."

Җак тёрсеп та. Лидия Кузьминична ҹутсан-талак күрентермest. Хваттер үнан пысаках мар, икё җеме пурнамали ջенх мар җуртла. Җүлех мар хүме, пахчара вара купаста җитёт, кабачоксем саланса выртац, помидорсем хеделес. Ачыкка ынчан тарапшать.

Лидия Кузьминична җак тарапшать. Банкансемпен кашни үлә вёсене пурнайма ылайшён сётеллисем җинчен пахчасимёш таталмасы. Анчах та Лидия Кузьминична җак ёс пите тарапша, чатымлэн пурнайшать.

Умла йыважисем, җамла җырли. Эмел куркесем та пур, паллах ёнтэ тата чечексем - пионсем, астрасем, тёрлө тёслө хризантемасем, гладиолуссем.

Сав кун Лидия Кузьминична җер улми үйненчен килнё ынччех. Җер улми та ылар ма тата хэллэне валии вута хатэрлэх амьшина ывайл, Валерий Подмосковьевен килнё. Ачыкка ынчан тарапшать. Ачыкка ынчан тарапшать. Ачыкка ынчан тарапшать.

Лидия Кузьминична ҹутлах пайрнамасти пек туйнан. Қүсесем чарчар пахчаш. Җүсесем вара шурална. Сентябрён таҳхармашене вайл 60 җул тултарнё. Палартас тесе тарапшан, уяв вайхчэ мар халь. Пенси ына вайхчэл илсе килтэрччэ, хаксана ан ўстертэрччэ. Вазары чексени вара улаштарсах тарапшать.

Т.НАЗАРОВА.
Н.Азизов санукарчек.

Пирен пахчана 2-3 җул каялла упа нэрри / медведка / килсе ерчё. Нимене та пётерме пёлмestнё. Лартна җимесене ѫалт пётерсе пырат. Мёнле көрешмелле-ши унна?

М.ПАВЛОВА.

Редакција почтинген

Тарашсан пётерме пулать

не пёр-пёринчен 1,5-2 метртан җер кацмалах тирсе тухмалла. Турагене час-часах үлштармалла. Упа нэрри җакан пек лаптакран пахчаш каят.

Кёркене лаптакра 40-50 сантиметр тарашнё шатаксем алтса үрмисе җер кисиме пиртимелле. Упа нэрри җирекен шатакра 10 литр шыва 1 кашак крассын е 10 литр җинех 2 кашак җумалли порошок хушнё ирлчек яни та ёна пётерме пулашать.

Шатак вырнене шалчасем пе палла тумалла. Упа нэррисем хель кацма җава вырнене пухнац. Хура көркүнне җав шатаксеме үсса упа нэррисене ыларса җумалла. Кисиме пиртимелле.

Сиенлә ыларна илртсе тухма хедрисене пыл сёрнё кантак

банкансемпен та үсү курма юрат. Банкана тарапна алтса чикмелле, хөррине, кёмелх 1-1,5 сантиметр пысаккаш шатак хедарса, хаматат-ките хупламалла. Каштак вайхат иртсен банкана ыларса унта пухнёна упа нэррисене пётермелле. Упа нэрри җирекен шатакра 10 литр шыва 1 кашак крассын е 10 литр җинех 2 кашак җумалли порошок хушнё ирлчек яни та ёна пётерме пулашать.

Упа нэррине пётерме вофатокс текен порошок үсү курни та пулашать. Астармаша (приманка) җапларах хатэрлөмөлле. Кивелнё, пасыншынч сутац.

Упа нэрри календула чечекен, ыхра, петрушка, җирек յыважен җулсиген шархисене юратмасы. Җавнапа та җирек чёрт турасе-

юлаш-
кий-
сени
(ахаль
пачка
көрпи
те ка-

ять) малтан паспа е вёrekен шывпа пашхтарса (вёрилесе) илмelle. Унтан хель каципе пухнё тип су юлашкысени (кёлнече тёпнен анса ларна тарашлар), вофатокс порошока җаванта хушса лайх патратмалла. Пёр витре астармаш пүснен пир стакан вофатокс кирлэ пулать. Суркунне, пахча җимес акса-лартна чухни шатакра пёр чёттөм хуташ пахчаша пымалла. Төркун ирхине җав вырнанта наркэмшланса вилнё упа нэррисене курма пулать. Вофатокс порошок - ют җершивра туза ыларнаскер, ёна магазинсендже сутац.

Раççей Федерацийенче - этем правин җулталак

Кашнинчен кашт-и? Апла мар җав...

Хулагуа район прокуратуринче

Прокуратура җакан пек җакалх объектене яланах тёрлө тёслө хризантемасем, градиолуссем панашан укса сумми илнин законлакне та тёрслет. Җапла, тёслөхрен, "Нурлатгаз" ЭПУ тёслене хысцан җакна палартна: потребительсем пе газпавтостересси җинчен договорсем тунд чухне "Нурлатгаз" договор бланкшён зтенке илт иккен.

Җак таракан устава килешүллэн МПП ёсесем шутне полиграфи продукцине, уйрэммэн илсен, бланксе сутаси көмөст, организации җак продукцие суташшан налук түлемест. Җапла, МПП бланк-справкасene түлевлө пама ирек чук, закона пасынне вара түрлөмөлле.

Прокуратура "Нурлатгаз" ЭПУ начальник та МПП начальник патне ылархи август үйхенче тивечлө представеним янә.

Юлташ инкекре паларт

Җынсем "эш-сана, эсмана" принципа тёпнен курса пурнан вайхатра шеллесе пулашассине шамма та җук пек туйнан. Җапах хайт хайш вайхатра та ѫалтана пулашма хатэр җынсем та пур, кирлэ пулсан - юн та пама хатэр вёсем. Җакан җинчен пире районти тёп больницин юн яракан уйрэмэн җеченсем каласа пачч. Ку тёслёх пире тёслөнекенин мар ёнтэ, җапах та ёна асархамасар, ырламасар хедармалла мар.

РСУра шугатурам-маялар җирекен Н. Гражданкан җемий, икё ачи пур. Йывар чире пира вайл юн нумай җухатна. Донор юн вакавлә кирлэ пулнё. Шел, анчах та больницира вайл - дефицит.

Ф.ЗИЯТДИНОВА.

Мөлтөрбеси

Җурч-хөвөлтүхәс микрорайоненче участок, 6,5x10,5 метрлә пур, хама-чус сутаппәр е ВАЗна улыштаратлар. Телефон: 2-13-41, 17 сехетрен тытана 20 сехетчен шаккыравламалла.

Чиркү җываженче 1 пүлөмө хваттер сутац илт. Телефон: 5-19-86, 20 сехет хысцан шаккыравламалла.

"НН" НГДУ, 19-мёш номерлө мастер" штампа тёрсеп мар тесе шутламалла.

Авалхи рим-
сен сентябрь
çулталакри
çиччәмшүйх
шутланна,
çаванпа ёна
септем тен,
çака “çиччә”

тенине пёлтернә. Пирен
эрәченхи 46-меш çул-
та Юлий Цезарь кален-
дарь реформине ир-
тернә хыңсан та çак
уйых ячә улшәнман.
Авалхи вырасла ячә -
ревун (кашкәруçә ёнтә),
çака пәшишемпе пәлан-
сене хаваласа пухнә
выхатра мәкәрни,
кашкәрни тенинчен пу-
лас. Төп ячә - вересен
/çав вахатра “вереск” -
чечеке ларат/. Укра-
инла, белорусла,
полякла сентябр-
ре халә та вере-
сене тесе калаççә.
Чаваш чәлхинче
çак уйых ячә -
аван. Çака авал-
рах çемелсене
хупласа хунә тыр-
ра уйрәммән
йетемсем çинче
çапса тәшленине
çыханна тесе
паләргаççә.

Сентябрьте
сывлышан ватам
температури 10
градус ёш пул-
лат. Хаш-пәр
çулсенче, сәмах-
ран 1890 çулта 32

градус шарах пулна.
1882 çулта сентябрьте
нүрк 57 миллиметр
үкнә, 1885 çулта 171
миллиметра үтнә.

Сентябрь уйыхан 14-
21-мешенче ват ёшши
тарать. Сентябрь мән
чухлә тип та ёшарах,
хәл çаван чухлә каярах
ларат.

Сентябрь уйахенче
йывәç çинче çулдә юл-
масы.

Сентябрьте сәхман

хыңсан көрк чупать
тен.

Сентябрьте çерси көре
ханана үтнә.

Сентябрь - көрн
пәрремеш уйах. Көр
ёш килсен хәл вәрәм
пулат тәссә. Çулдәсем
хәвәрт тәкансан, хәл
хаяр пулат. Хурән
çулдесем тәрринчен са-
ралма пүсласан үтес
çур ир килет, аялтан са-
ралма тытәнсан, çур кая
юлса килет. Кәнтәра

вәсекен
кайаксем
çүле вәсекен
юр нумай
пулат, аял-
тан вәсеке
пулсан - юр
та сахал пу-
лат.

Çарансене эрешмен
карти картласан, кылти
хурсем ушкән-ушкән
çүрсөн, шәнкәрчесем
час вәссе каймасан, мул-
кач час шуралмасан көр
вәрәм пулат. Чәксем
тәк тәкма ир тытәнни
хәл ёш пулассине
пёлтерет. Пыл хурчесем
летоксөн караспа
тәплән хупласе - тәк - хәл
сивә килет, летоксөн
үçә хавары - пулсан -
ёш пулат.

Чие çулди тәканса
пәтмесөр темән
чухлә юр сусан та
вәл ирләс пәттәт.
Тәрнасем пит
çүлтә, ваккамасәр
вәсеке - тата “ка-
лаçaççә” пулсан -
көр аван тәрат.

Сентябрьте
юман çинче ёшкел
нумай пулсан хәл
хаяр пулат, сур-
хури уявә умән юр
нумай ўкет. Сен-
тябрьте час-часах
çилсөр, тәтрелә
çанталәк тәни
хавашак сывлыхлә
çынсене самаях
алтәратма та пул-
тарать.

Уяв юррисем Леш кассен хәрәсөн илсе кайма килтәмәр

Пёререн-пёререн килтәмәр -
Ай, пәр çулхи ачана
Пиелесе хәвартамәр,
Пиелесе хәвартамәр.

Иккән-шкән килтәмәр -
Иккән-шкән ачана
Икерчә çитертәмәр,
Икерчә çитертәмәр.

Виçен-виçен килтәмәр -
Виçен-виçен ачана
Виçен-виçен патамәр,
Виçен-виçен патамәр.

Тәвәтән-тәвәтән килтәмәр -
Тәвәтән-тәвәтән ачана
Тәвәтән-тәвәтән патамәр,
Тәвәтән-тәвәтән патамәр.

Пиләкән-пиләкән килтәмәр -
Пиләкән-пиләкән ачана
Пиләкән-пиләкән патамәр,
Пиләкән-пиләкән патамәр.

Ултән-ултән килтәмәр -
Ултән-ултән ачана
Улталаса хәвартамәр,
Улталаса хәвартамәр.

Сиччән-çиччән килтәмәр -
Çиччән-çиччән ачана
Çиччән-çиччән патамәр,
Çиччән-çиччән патамәр.

Саккәрән-саккәрән килтәмәр -
Саккәрән-саккәрән ачана
Саккәрән-саккәрән патамәр,
Саккәрән-саккәрән патамәр.

Тәххәрән-тәххәрән килтәмәр -
Тәххәрән-тәххәрән ачана
Тәххәрән-тәххәрән патамәр,
Тәххәрән-тәххәрән патамәр.

Ал арманә пек пашалуңе
Хүсса җиме килтәмәр.
Сарә хуран яшкыне
Çисе яма килтәмәр.

Леш кассен хәрәсөн
Илсе кайма килтәмәр.
Çанах илсе каяттар,
Çанах илсе каяттар.

Пухса йәркелекене
Е.ИЛЮШКИНА.

Асра тытәр

Тин چес
туянина
сават-са-
пан ёмәрә

вәрәмрах пултар тесен
йна çенлех хәртес
çирәплетмелле.

Çене саваты шыв тул-
тарәр та газ е электроп-
литка җине лартса вәре-
ме көртәр. Шыв ёав
саватрах сивәнте.
Çакан хыңсан кастрюле

Çене сават-сапа

е чейнике ёш шывла
сүпнәпье лайах җуса та-
сатмалла.

Стакансене, чашак-
куркана та малтан
пичхеттерсен аванрах.
Көлчене сават-сапана
асәрханса пысак кас-
триюле хурәр, вәсene

хутпа уйәрәр. Унтан кас-
триюле шыв тултарәр та
(стакансене витмеләх)
плита җине лартәр.
Шыв вәреме көрсөн
кастриюле урәх çөре ил-
се лартәр. Стакансене
çав шыврах сивәнччәр.

Кулаш кушелә

Пёри ёсе икә сехет
кая юлса үтнә.

Директор унран
ыйтат:

- Мәншән кая юлса
килтән?

- Арап вунә тенкәләх
уқса җуhatнә та...

- Мәнхән вара?

- Вәл ёна шырапә.

- Эсә мән турән?

- Уқса үтесе тәтәм.

Кантурта телефон
шәнкәртатать. Кунта
ёслекенсенчен пёри
трубкана илст:

- Ырә пулсамәр, ман
Иван Ивановича ка-
лаçaççә.

- Ыран.

- Мән, апат хыңсан
ёслемест-им вәл?

- Вәл ирпе ёслемест,
апат хыңсан вара киль-
мест.

Тара паратпәр

Кәрмәш микро-
районенче пёр
пүләмләх хваттер
тара паратпәр.
Çулталакшан ма-
ларах түлемел-
ле. 18 сехетрен
тытәнса 21 сехет-
чен 5-16-74 но-
мере шәнкәрав-
ламалла.

Пёлтерүсем

Сугатпәр:

Хөвелтухәс микрорайоненче участок,
путваля тата гаражл 15x12 метрлә никес
пур. 2-17-14 номерлә телефонна Ярул-
линран ыйтса пёлмелле.

1991 çулта туса кәларнә КамАЗ - 53212,
контейнер, 1998 çулта туса кәларнә ВАЗ-
21093, 1988 çулта туса кәларнә “Ауди-
80”, бартер та тума пулат. Телефонсем:
2-14-30, 2-21-02, 5-29-53.

Тасатакан сооруженисем патәнче
нүхреплә лайах гараж. Телефон: 5-28-74.
50 кубла метр вәрман участок. Посред-
никан телефоне: 2-16-77, 2-11-50.

Пушкин поселокенче участок, блоксен-
чен 10x11 метрлә никес, витмелли плит-
сем. Телефон: 2-13-69.

“Локомотивра” 4,4 сотка дача. Куйбы-
шев ураменчи 48-меш номерлә җуртры 9-
меш хваттерте ыйтса пёлмелле.

Шифер, мунча, СМП патәнче дача, сап-
лах Кәрмәш микрорайоненчи икә пүләмлә
хваттере пёр пүләмлип (хушса түлесе)
уләштаратпәр. Адрес: Ломоносов ураме,
20а җурт.

ДРСУ патәнче лайах гараж. Телефон-
сем: 5-12-69, 5-28-90.

Тара иләтпәр:

Хваттер. Адрес: Куйбышев ураме, 69.
5-12-69, 5-28-90 номерсемпе шәнкәрав-
ласса пёлтермелле.

Илле чиркәвән священик хула варрин-
че е чиркүрен инсек мар 1 е 2 пүләмлә
хваттер. Адрес: Гагарин ураме, 12-15.

Тәрли:

Тымәев ячәпе панә тех.паспорт тата
А.П.Уламасов ячәпе панә водитель удос-
товоренине тупакана Заводская ураменчи
22-меш номерлә җуртры 1-меш хваттере
пырса пама ыйтатпәр. Тупакана парне
кәтет.

Аэропорт ресторанные квалификацилә
повар кирлә. Адрес: аэропорт.

1998 çулхи сентябрин 15-мешенчен нефть-
пе газ кәларакан “Нурлатнефть” управле-
ниен санатори-профилакторий диагности-
ка тата сиплев медицина услугисене түлевлә
ирттерет.

I диагностика:

а) юна клиника тата биохимилие тиш-
керни;
б) шалги органсене тата щит евәрлә парсе-
не УЗИ ирттерни;
в) ЭКГ диагностика тәрәслевә, шифрла
сырнине вулани.

II. Сиплев процедуристем:

- ингалац;
- массаж;
- физиотерапи сиплевә;
- аша сиплевә;
- шыв массаж;
- солари,
- фитотерапи;

III. Стоматологи кабинече.
65-5-48, 65-8-40 телефонсемпе шәнкәрав-
ласса пёлмелле.

Районта пурәнакансене пёллә тәм!

1998 çулхи августян 7-мешенчен Республика
туберкулеза хирәсле диспансерти флю-
орограф ёслет. Мәннур халәхән, 15 çулти-
сене пүсласа, туберкулези малтанхи фор-
мисене тата ўкен ыйтти чиресене паләртма
флюорографи тәрәслевне иртмелле.

Районти тәп больница администрацияй.

Тәп редактор тивәсесене
пурнаçлакан Д.Ф.ТЯМАЕВА.

Хаçата Тутар Республикин Инфор-
мацие пичет министерствинче шуга илнә.

Регистрацилене номере 34.

Учредительсем: Нурлат
районен администрацияй
редакции ёс коллектив

Хаçат эрнера виçе хут-
чен - юнкун, эрнекун,
шайматкун тутарла, вырасла
тата чавашла тутарла.

Димитровградская типография управления печати и информации Ульяновской области. Печать офсетная. Объем -1 печатный лист. Тираж 893.

3593